

vare aldeles udelige Lærere eller som havde moralske Mangler, saa at de ikke kunde vælges, men jeg tror virkelig ikke, at noget Sogneraad vilde indlade sig paa en saadan Indstilling herefter.

Angaaende Spørgsmaalet om at vente med Udskrivningen indtil 15 Aars Alderen, som det ærede Medlem for Odense Amt (Berntsen) talte om, vil jeg sige, at ogsaa jeg anser det for heldigt, at denne Bestemmelse nu bliver slettet ud. Jeg tror, at denne Bestemmelse har gjort sin Gavn, og jeg kan sige, at jeg ikke blot tror det, men jeg ved det bestemt. Tidligere, da man saa stærkt gennem Fingre med Skoleforsømmelser, kunde det ske, at Forældre, der vilde tage for megen Nytte af Børnene til Arbejde, kunde omgaa Skolelovens Bestemmelser saaledes, at de ved at leje deres Børn ud i andre Sogne sørgede for, at de saa godt som ingen Skoleundervisning fik. Jeg har som Medlem af en Skolekommission haft det Tilfælde, at en Dreng ikke blev udskreven af Skolen, fordi han i 14 Aars Alderen ikke kunde læse indenad og ikke kunde skrive et Bogstav, men i 15 Aars Alderen skrev og læste han ganske godt. Men som Forholdene ere nu, da man virkelig passer paa, at Forældre ikke faa Lov til at lade deres Børn forsømme Skolen, vil sligt ikke indtræffe, og saa er jeg ganske enig med det ærede Medlem, som udtalte sig imod en saadan Bestemmelse, i, at man ved at holde Børnene i Skole til deres 15de Aar vilde gøre, at de bleve et Slags Straffekompani i Skolerne, og det bør Børnene være fri for. Naar det er Børn, som af Mangel paa Evne, eller fordi de ere Sinkere, ikke kunne lære noget, er det Synd at tvinge dem til at gaa et Aar længere. Saa vil jeg til det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds (R. Claussen) fremdeles sige, at naar han ønsker Oplysning om, hvilke Kommuner det er, der ikke have opfyldt Lovens Bestemmelser, for saa vidt de ikke have det Antal Lærere, som de efter de nugældende Lovbestemmelser skulle have, er det meget let at give Svar derpaa, thi det har jeg allerede undersøgt. Vi have Fortegnelse over, hvor mange Lærere der er i Landet, og hvor mange Børn der er i hver Kommune. Resultatet deraf er, at der ikke er en eneste Kommune i Landet, som ikke har et saadant Antal Lærere efter Børneantallet, som den skal have, og naar det ærede Medlem sigtede til, at der var Kommuner i Jylland, som ventede paa, at denne Lov skulde blive gennemført, inden de toge Bestemmelse

om Forandring i deres Skolevæsen, maa jeg sige, at dette beror ingenlunde paa, at de ikke have det Antal Lærere i Kommunerne, som de ere pligtige til at have — der er nogle Lærere, som ikke have fast Ansættelse, det indrømmer jeg, men de have allesammen det Antal Lærere, som de skulle have — men det beror hovedsagelig paa, at der paa mange Steder i udstrakte Pastorater med tynd Befolkning er Ønske om at faa opført flere Skoler end hidtil, og det ville de helst vente med, indtil de have set, hvad Skolelovens Skæbne bliver. De Oplysninger behøver man derfor ikke at indhente. Men naar det ærede Medlem saa forlangte, at der skulde indhentes Oplysninger om, hvilken Brug der gennem en lang Aarrække var bleven gjort af Udskrivningsretten, maa jeg sige: Ja, hvis vi skulle skaffe disse Oplysninger, er ethvert Haab om at faa denne Lov ført til Ende i denne Samling begrænset. Saadanne Oplysninger kunne vi virkelig ikke skaffe til Veje i de 2 Maanedere, der ere tilbage af Samlingen.

Til det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Scavenius), har jeg ogsaa nogle Bemærkninger at gøre, idet jeg i det hele varmt maa anerkende den Stilling, han indtog over for Lovforslaget. Han havde Betænkelighed ved Bestemmelsen i § 17 om Antagelse af teologiske Kandidater og Skoleembedskandidater til Lærere i Købstæderne, og derom udtalte han, at han vilde dog ønske, at denne Bestemmelse kun vilde blive brugt i meget sjældne Tilfælde. Jeg er i sidste Henseende ganske enig med ham i, at der er virkelig forholdsviis saa faa gode Stillinger for dem, der have taget Skolelærereksamen, at det er Synd at berøve dem ret mange af disse gode Stillinger. Men paa den anden Side tror jeg, at det ærede Medlem vil indrømme mig, at der ogsaa kan gives Tilfælde, hvor det er Synd at nægte en Mand, som først er bleven Student, saa har taget teologisk Embedseksamen og derefter har underkastet sig de Tillægsprøver, der er Tale om, for at blive ligestillet med Seminarister, Ansættelse, og jeg tror ogsaa, det ærede Medlem vil indrømme mig, at der kan være Tilfælde, hvor det vil være vanskeligt at faa Lærerpladser, hvor den paagældende f. Eks. skal undervise i Sprog eller Matematik, tilfredsstillende besatte med Folk, som have Skolelærereksamen, særlig hvis der vedbliver at være kommunale Realskoler. Men jeg indrømmer, at denne Vanskelighed vil forsvinde mere og mere. Thi da de af Staten støttede Lærerkursus nu benyttes i